

ISSN 1392-1096

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJA
VILNIAUS UNIVERSITETAS
GEOGRAFIJOS INSTITUTAS
LITHUANIAN ACADEMY OF SCIENCES
VILNIUS UNIVERSITY
INSTITUTE OF GEOGRAPHY

Geografija

Geography

2002 T. 38(1)

GAMTINĖ GEOGRAFIJA. KRAŠTOVAIZDŽIO GEOGRAFIJA.
VISUOMENINĖ GEOGRAFIJA. KARTOGRAFIJA. KRAŠTOTVARKA
PHYSICAL GEOGRAPHY. LANDSCAPE GEOGRAPHY.
HUMAN GEOGRAPHY. CARTOGRAPHY. LAND MANAGEMENT

LIETUVOS MOKSLŲ AKADEMIJOS LEIDYKLA
VILNIUS – 2002

Redakcinė kolegija

Vyr. redaktorius prof. habil. dr. P. KAVALIAUSKAS (Vilniaus universiteto Bendrosios geografijos k-dra, tel. 331417; faks. 2133521; el.paštas: paulius.kavaliauskas @ gf.vu.lt), **M. DUMBLIAUSKIENĖ** (vyr. red. pavaduotoja), **R. BAUBINAS, V. DVARECKAS, Z. GULBINAS, M. JANKAUSKAITĖ, K. KILKUS, A. STANAITIS, S. VAITEKŪNAS, A. JÄRVETS** (Tartu universitetas), **A. KRAUKLIS** (Latvijos universitetas)

Editorial Board

P. KAVALIAUSKAS (Editor-in-Chief), M. DUMBLIAUSKIENĖ (Editor deputy), R. BAUBINAS, V. DVARECKAS, Z. GULBINAS, V. GUDELIS, M. JANKAUSKAITĖ, K. KILKUS, A. STANAITIS, S. VAITEKŪNAS, A. JÄRVETS (Tartu University), A. KRAUKLIS (Latvia University)

Mokslo žurnalas

Scientific journal

Leidžiamas nuo 1961 m.

Published since 1961

Per metus išeina 2 numeriai lietuvių ir anglų kalbomis

2 annual items in Lithuanian and English languages

bendroji informacija: <http://www.gf.vu.lt/geografija/Geo/>
general information

Leidyklos direktorius: Dr. A. GARLIAUSKAS
Tel. 62 68 51

El. pašto adresas: lmokal@aiva.lt
Internetas: www.maleidykla.katalogas.lt

Pagrindinė redaktorė: A. GAPSEVIČIENĖ
Tel. 61 36 20

Redaktorės *A. Gapsevičienė, A. Juškaitė*
Serijos dailininkas *R. Dubonis*

2002 07 03. SL 385.

11,55 apsk. l. l. Tiražas 130 egz.

Užsakymas Nr. 121

Leidžia Lietuvos mokslų akademijos leidykla, Gedimino pr. 3, 2600 Vilnius
Spausdino UAB „Vilniaus spaustuvė“, P. Vileišio g. 18, LT-2055 Vilnius

Kaina sutartinė

© Lietuvos mokslų akademija, 2002

© Lietuvos mokslų akademijos leidykla, 2002

Pratarmė

Šiame pirmajame mokslo žurnalo „Geografija“ 38-ojo tomo numeryje pateiktuose moksliniuose straipsniuose analizuojamos aktualios Lietuvos geografijos pagrindinių krypčių ir kraštovarkos problemos. Daugiausiai dėmesio skiriama metodiniams gamtinės bei visuomeninės geografijos tyrimų klausimams. Nagrinėjama Nemuno deltos dirvožemiai, vandens balanso modeliai, ultravioletinės radiacijos intensyvumas bei atmosferos veiklumo centrai, Nemuno žemupio lygumos krašto-

vaizdis, kultūrinio, politinio, ekonominio bei teisinio laukų tyrimo metodika, demografiniai pokyčiai Europoje ir Baltijos šalyse. Kartografijai skirtoje dalyje pateikiamas Slovėnijos nacionalinio atlaso vertinimas ir rangų nustatymo metodikos optimizavimas pagal kartoschemas, o kraštovarkos dalyje aptariamos tvarios raidos bei vandens išteklių kokybės valdymo problemos. Numeris baigiamas Europos geoerdvės transformacijos edukaciniais klausimais bei leidinio „Lietuvos dirvožemiai“ recenzija.

Redakcinė kolegija

Foreword

The articles of the 1st item of Volume 38 of the scientific journal “Geography” deal with urgent problems of the main directions of Lithuanian geography and land management. The emphasis is laid on the methodical problems of research in physical and human geography. Soils of the Nemunas delta region and models of water balance as well as the intensity of ultraviolet irradiation, the centres of atmospheric action and the Nemunas lowland landscape peculiarities are discussed. The section of hu-

man geography presents the methods of studies of cultural, political economic and legal social fields, demographical changes in Europe and Baltic States. The section of Cartography presents the National Atlas of Slovenia and optimization of ranking methods according to map-schemes. The section of Land Management deals with the problems of sustainable development and water resources management. The volume ends in educational issues of the European geo-space transformation and a review of the scientific book “Lithuanian Soils”.

Editorial Board